

Gépek az építőiparnak

A múlt évinél 13 százalékkal nagyobb feladatot irányzott elő 1970. évi ter- vében az Építőgépgyártó Vállalat — jelentette be keddi sajtótájékoztatóján Jablonkai István vezérigaz- gató. Elsősorban a hazai építő- gépek fejlesztését segíti új berendezésekkel, de a bel- és külföldi piacutatások alapján az idén már jelen- tős erő jut az exportcikkek termelésére is. Az UVA- TERV-vel és a Közüti Gép- ellátó Vállalattal kötött együttműködési szerződés szerint az ÉPGÉP fővállal- kozásában újabb automatikus üzemek szállításával segíti a baráti országok betonygári hálózatának bővítését. Az idén mintegy 160 millió for- rint értékű gépet és szer- kezetet készítenek a külföldi megrendelőknél, háromszor annyit, mint tavaly. Ennek tetemes része, kétharmada az export betonygár.

Ebben az évben több új gyártmással növeli termé- keinek választékát a vállalat. A szocialista országok közül elsőként sorozatban gyárt korszerű kűszódarukat a toronyházak építéséhez. Az idén készült elő a korszerű betonygár újabb változatát, amely a korábbi 60 helyett 120 köbméter betont állít elő óránként. Terveznek újabb személy- és teherfel- vonókat, darukat és más építési berendezéseket. Ezen- kívül exportszállításra ké- szítenek elő évi 400 lakásos téglapanelgyártó üzemeket is, amelyek iránt már több or- szág érdeklődött.

A kiegyensúlyozott élelmi- szer-ellátás biztosítása

Dr. Dimény Imre az élelmiszer-gazdaság feladatairól

Kedden az ÉDOSZ székhá- zában az élelmiszer-gazdaság feladatairól tanácskoztak a miniszteriumi, az iparági és az üzemi vezetők. Dr. Di- mény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter tar- tott előadást. Elmondta, hogy az élelmiszer-gazdaság szá- mára

az elmúlt év sikerrel zá- rult.

Az eredményeket — főleg a mezőgazdaság területén — idén nem lesz könnyű túl- szárnyalni. Az új évben a mezőgazdasági termelés 1 százalékos növekedését irá- nyozták elő, az élelmiszer- ipari termelés tervezett nö- vekedése pedig 6 százalékot tesz ki. A tavalyi forgalmi adatokhoz képest az élelmi- szipar belkereskedelmi ér- tékesítése 6—7 százalékkal, az exportforgalom pedig — devizaforgalomban számítva — 8—9 százalékkal lesz na- gyobb.

Az új év alapvető célkitű- zése: a kiegyensúlyozott bel- földi élelmiszer-ellátás bizto- sítása. A gyártóknak és a kereskedelmnek gondoskod- niuk kell arról, hogy az alapvető élelmiszerekből ki- elégítő választék és az év minden szakában megfelelő készlet várja a vásárlókat.

Meg kell szüntetni azokat a problémákat is, amelyek az elmúlt évben a kiske- resetű dolgozók élelmiszer- ellátásával kapcsolatban

komoly bírálatokat váltot- tak ki.

A miniszter ezután arról beszélt, hogy a mezőgazda- sági termelés és felvásárlás, valamint a feldolgozás kö- zött ma még nem minden területen megfelelő az össz- hang. A gondok jó részét a mezőgazdasági, illetve a fel- dolgozó ipar fejlődése között mutatkozó aránytalanságok okozzák.

A hazai mezőgazdaság egyik leglényegesebb felada- taként emelte ki **a szarvasmarha-tenyésztés fellendítését.**

1969 utolsó hónapjaiban ár- és egyéb intézkedésekkel megteremtették a termelők nagyobb anyagi érdekeltsé- gét. Az intézkedések a háztá- ji gazdaságokban meglévő lehetőségek jobb kihasználá- sát is elősegítik. Arra lehet számítani, hogy a háztáji gazdaságokban lassul a tehénállomány csökkenésének üteme, a sertés- és baromfi- állomány pedig gyarapodik. A fejlődés fontos rugója le- het, hogy a szarvasmarha- tenyésztés jövedelmezősége 8 százalékkal lesz nagyobb.

Dr. Dimény Imre ezután arról szólt, hogy a hazai élel- miszipar tavaly alapvetően kielégítette a lakosság igényé- nyét. 1969-ben az előző évi- nél 8 százalékkal volt na- gyobb a kiskereskedelem élelmiszer-forgalma. Négy- száz új élelmiszipari termé- k került a piacokra. A rendelés rugalmasságának hiánya miatt azonban nem minden új terméket lehetett megvásárolni. Ezért a jövő- ben az eddiginél nagyobb jelentősége lesz az élelmiszer- ipari és mezőgazdasági min- taboltoknak. A termelőüzem- ek itt eredeti formájukban mutathatják be a teljes áru- választékot.

Az élelmiszerek árszintje — mondta — két év óta lényegében változatlan, sőt egyes termékcsoporthoz — részben kiürítési jelleggel — árcsökkenésre került sor.

Az igényeket nem minden árucikkből sikerült mara- déktalanul kielégíteni.

A sertés húsból, a szalonná- ból és egyes olcsó húsaruk- ból például időszakos hiány volt. A sertés hústermelés mennyiségi adatai sem ki- elégítő és a termelés gazda- ságossága is kívánivalót hagy maga után. Örvendetes azonban — mondta a mi- niszter —, hogy a nagyüze- mi sertés tenyésztés és -hiz- lalás korszerű technológiájá- nak hazai kialakítása — részben komplex berendezé- sek importjával már meg- kezdődött.

Az élelmiszipari vállalat- tok eddig sokat tettek a mi- nőség javítására és a válas- ték bővítésére. Az eredmé- nyekkel azonban mégsem le- hetnek elégedettek.

A választék és a minőség terén még mindig adódnak problémák.

Ezeket sürgősen változtatni kell. A vállalatoknak a jövőben megkülönböztetett figyelmet kell fordítaniuk a baráti piacok igényeinek fel- mérésére és a piaci helyzet- hez való gyors, rugalmas al- kalmazkodásra. Megemlítet- te a miniszter, hogy az ex- portálásnál nem alakultak még ki azok a formák, ame- lyek a termelőüzemek köz- vetlen érdekeltségét biztosít- tanák.

Végezetül a negyedik öt- éves terv időszakában az élelmiszer-termelés feladatai- ról elmondta: az élelmiszer- ipar fejlődésének üteme elő- reláthatólag évente 6—7 szá- zalékos lesz majd.

A holnap kapujában

Az új gazdasági mechanizmus következtében a termelőszövetkezetekben és a szakszövetkezetekben erőteljesebben kidomborodnak a szövetkezeti vonások. A gazdálkodási eredmények félreérthetetlenül mutatják, hogy a beruházási intézkedések is helyesnek bizonyultak. Azok az üzemek, ahol a szövetkezeti vezetők megértették, tudták és mertek élni a rendelkezésükre nyúj- totta eszközökkel, egyre kedvezőbb közgazdasági környe- zetet, komoly beruházott vagyonnal rendelkező, verseny- képes gazdaságokat teremtettek. Egyszóval lelkiismerete- sen és előrelátóan készültek fel a holnapra, a fokozódó versenyre, a nagyobb követelményekre.

Ha a megyében működő termelőszövetkezetek vagyoni helyzetét vizsgáljuk, egyértelműen megállapíthatjuk, hogy a közös vagyon jelentősen növekedett. De ez erősen differenciált. Azt jelenti, hogy egyes szövetkezetek kö- zött igen eltérő a fejlődési ütem. A vagyoni helyzet, a beruházott vagyon növekedésének üteme gyenge. Jellemző, hogy a szegedi járásban az egy szántóegységre jutó közös vagyon növekedése 24 százalékkal kevesebb, mint a megyei átlag. Az elmúlt esztendőben a beruházás üte- me 5,2 százalékkal maradt el a megyei szövetkezetek átlagától. Azonos ütem mellett a járás közös gazdaságai- nak 137 millió forinttal kellett volna többet beruházni, mint 1968-ban. A gazdálkodás színvonalá, a ráfordítás hatékonysága ilyen gyenge eszközellátottság mellett a gazdaságok többségében lényegesen a megyei átlag alatt maradt.

Az épületellátottságot tekintve gyengén állnak a gaz- daságok. Igaz, az elmúlt esztendőben sok új létesítmény „született”. Az olyan épületek azonban, mint szerfás istállók stb. elhasználdottak, másrészt a termelőszövetke- zetek növekedésével, a technika fejlődésével és a kiala- kult árszínvonal következtében nem elégítik ki a nagy- üzemi termelés igényeit. A termőhelyileg gyenge termelőszövetkezeteknél még kedvezőtlenebb a helyzet. Több helyen a tartási körülmények sem kielégítőek. Igazi áll- lattenyésztésről, korszerű, gazdaságos termelésről kevés gazdaságban beszélhetünk.

Semmiképpen sem kielégítő a beruházások mértéke és az adott lehetőségek kihasználása. Leginkább az állat- tenyésztésben, a szarvasmarha-tenyésztésben és a sertés- hizlalásban érezeti ez a hatását. A szövetkezetek gépel- látottsága sem a legkedvezőbb. Igaz, az elmúlt időszak- ban 28 millió forint értékű új gépeket vettek, de sok típusú, összehangolatlan az erő- és munkagépállomány, alatta marad a kívánt színvonalnak. Jelentős részük, kü- lönösen a munkagépek, a mai technológiák követelmé- nyeit már nem is elégítik ki, s műszakilag is elhaszná- lödtek.

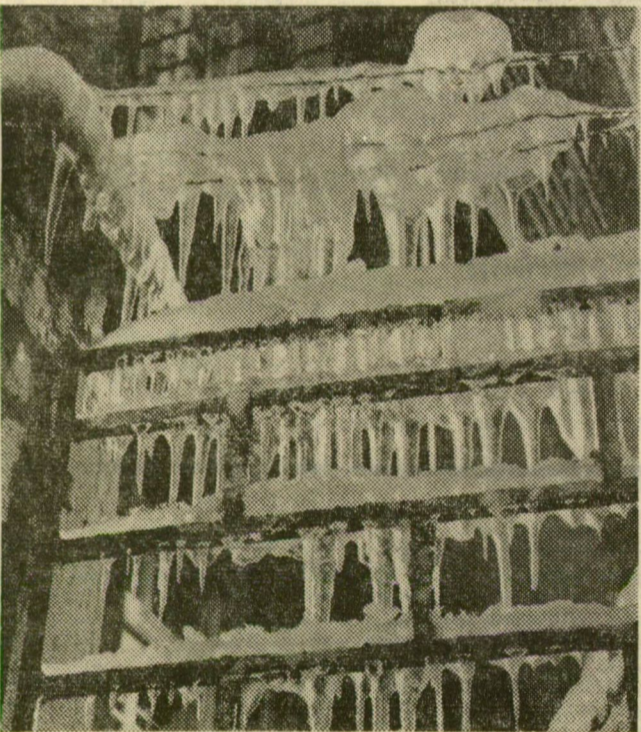
Korábban a beruházások finanszírozásában a hitel és az állami támogatás volt a döntő. Manapság változott a helyzet. Tavaly például a hitelnek többszörösét tette ki a saját erő, illetve az állami támogatás. Ez az arány ta- paszthatható 1969-ben is. Nem is olyan régen, ha egy- egy szövetkezetben építkeztek, akkor a költségek kétharmad részét hitelből tudták fedezni. A gépek vásárlásánál pe- dig 90 százalékát. Ezen a téren jelentős a változás, hiszen a járás szövetkezezeinél például az 1968-as évben a be- ruházások 47 százalékát saját erőből, 44 százalékát állami támogatásból és mindössze 9 százalékát fizették hitelből.

Az sem lebecsülendő, hogy egyre-másra szaporodtak és szaporodnak a szövetkezeti építő brigádok. Ha időben el szeretnének készíteni egy-egy lényeges beruházást, „legmegbízhatóbb” a saját brigád. Ma már az építési be- ruházások 59 százalékát a szövetkezeti brigádok, 2 száza- lékát a tsz-közi vállalkozások, míg 39 százalékát vállalatok végzik.

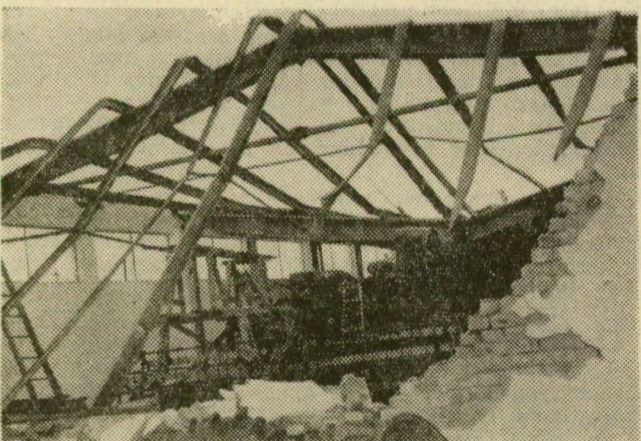
Az új gazdasági mechanizmusban kialakított főbb gazdasági ösztönzők serkentőleg hatottak a mező- gazdasági termelésre. Ahol éltek a lehetőségekkel, jól jártak és jól járnak. De a szövetkezetek többsége nem használta ki eléggé a reform adta lehetőségeket. A gyen- gébb gazdálkodási adottságok mellett itt a beruházások üteme is lassult. Az állóeszközzel való ellátottság gyenge. Az idő sürget. Azok a szövetkezetek járnak jól, ahol az új gazdasági mechanizmus adta lehetőségeket bátran s idejében felhasználják. A holnap kapujában állunk. Mi- nőségi változásra készülnek a közös gazdaságok. Megle- het, hogy a szövetkezeti mozgalm „második” szakasza kezdődik. Aki egy lépéssel elmarad, elfecsérli a holnapot.

Sz. Lukács Imre

Tél... Tél...

VESZÉLYES JÉGCSAPOK. Látványosak, de életveszélye- sek a több emelet magasból lelógó jégcsapok. A járókelők olykor mit sem sejtve sétálnak a súlyos jégdárdák alatt. Az olvadáskor érdemes kissé elkerülni e felülről fenyegető veszedelmes szépségeket

ÖSSZEOMLOTT. A tápéi Tiszatáj Tsz-ben egy 1200 négy- zetméter alapterületű, előregyártott elemekből épített vas- vázás gépszín összeomlott. A hír szerint, mintha csak ósz- zebeszeltek volna, ugyanerre a sorsra jutott Zákányszék határában egy hűtőtároló is. Mindkettő előregyártott elemekből készült

Népi ellenőrök közérdekű vizsgálatai

A Központi Népi Ellenőr- zési Bizottság első félévi munkatervéről tartott sajtó- tájékoztatót kedden dr. Dab- rónaki Gyula államtitkár, a KNEB elnöke.

Az idei év első felének munkaprogramjában nyolc országos vizsgálati téma sze- repel. Széles körben vizsgál- ják a népi ellenőrök azt, ho- gyan függ össze egyes fo- gyasztási cikkek és építő- anyagok minősége, továbbá a minőségvédelmi hálózat mű- ködése az árak alakulásával. A vizsgálat elsősorban a könnyűipari, építőipari cik- kek forgalmazására, minősé- gére és árára, a kereskede- lem munkájára terjed ki. Elsősorban azt akarják meg- állapítani, hogy a szabályo- zási rendszer hogyan védi a fogyasztók érdekeit, az ipar és a kereskedelem hogyan kezeli az árut, miként óvja meg annak minőségét.

Másik fontos vizsgálati té- ma az új lakások árának ala- kulása, különös tekintettel a paneles építkezésre. Ezzel kapcsolatban megnézik, hogy mi indokolja a paneles tech- nológiával épülő lakások mag- sasabb árszintjét. Ugyancsak az első félévi tervben szere- pel a postai szolgáltatások helyzetének ellenőrzése. Fő- ként a hírlap-, express-, táv- irat- és csomagkezelést kisérik figyelemmel a népi ellenőrök, mivel ezekkel kapcsolatban elég sok a pa- nasz.

Megvizsgálják — egyebek között — a mezőgazdasági termelőszövetkezetek egymás között, illetve más szövetke- zetekkel, állami gazdaságok- kal és vállalatokkal létesít- tett kooperációinak és tár- sulásainak helyzetét, a mező- gazdasági nagyüzemek és a felvásárló vállalatok kap-

csolatait. Ezzel összefüggés- ben azt is megnézik, milyen okok akadályozzák azt, hogy ezek a kapcsolatok minden- ben a népgazdaság követel- ményeinek megfelelően ala- kuljanak.

Helyet kapott az első fél- évi tervben a tanácsok saját költségvetési bevételeinek, a tartalékok képzésének és a fejlesztési alap felhasználá- sának ellenőrzése is.

Megkezdte munkáját a kommunális üzem

A múlt év őszén alapította a tanács a Kommunális és Karbantartó Üzemet, Szeged tisztaságának új örét. Az alapítólevél szerint a vállalatnak január első napján kellett megkezdnie működés- ét. Az új intézmény veze- tői a szilveszter éjszakáját az akták között töltötték: ekkor vettek át a városgazdálkodási vállalatól néhány célgé- pet — hódúrót, locsolóautót, úttisztító kocsit — s egy óra múlva a munkásokat is ősz- szetoborozták, s megkezdtek a hőeltakarítást.

Az is igaz, hogy új seprű, jól seper, s a kommunális vállalat bizonyítja is ezt a mondást, legalább egyelőre. Markológépekkel és a teher- autókkal hajnalra — mire az autóbuszok elindultak — a fő útvonalokról elhordták a sokhúyt másfél méter magas hókupacokat.

Bárdos Miklós, a vállalat igazgatója elmondotta:

— A szilveszterkor hullott hó nem állította nehéz fel- adat elé hőmunkásainkat, és nyugodtan mondhatom, hogy az első hóakadály négyse- resre sem okozna különösebb gondot. Először rendbe tet- tük a Belvárost, majd a Szent István téri, a Marx téri és a Dorozsmai úti állat- piac területét tisztítottuk le.

A városgazdálkodási vál- lalattól átvett téli gépek egy része az első használatkor el- romlott. Ezeket visszazállí- tották, és kijavítva hamaro- san ismét használhatják.

— Jelenleg 16—17 speciá- lis gépünk üzemképes. Remé- ljük, hogy ezekkel már nem lesz semmiféle baj. A kezdet általában nehéz: saj- nos még nincs megfelelő

karbantartó műhelyünk, sem irodaházunk, bár a TMK- műhely hamarosan elkészül. Az irodákra, azt hiszem, még sokat kell várni.

A kommunális vállalat jó- kor kezdett munkához: a tél második fele talán már nem lesz olyan csapadékos, mint az első, nem esik annyi hó. Dehát ez nem biztos. Gyors siker nem várható az új cégtől, érthető, hogy fél szemmel már a nyár felé ka- csingatnak: néhány hónap múlva vásárolnak egy nagy teljesítményű, svéd gyártma- nyú utcai porszívó gépet. S ha a gépi felszerelést sike- rül még tovább növelni ak- kor talán egyszer, nem is olyan nagyon sokára, ismét tiszta város lesz Szeged.

Ács S. Sándor